

РОЗРОБКА ЕКСТЕМПОРАЛЬНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗБОРУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ АЛЕРГІЇ У ДІТЕЙ

Чушенко В.М., Марочкіна Т.О., Заєць Н. П.

Національний фармацевтичний університет, кафедра технології ліків, м. Харків,

Україна

chushencov@rambler.ru

Широке поширення алергічних хвороб у дітей пов'язане із генетичним нахилом, екологією та недостатньою увагою матері до свого організму під час вагітності. Кількість алергічних захворювань у дітей зростає з кожним роком, особливо в промислово розвинених країнах та у батьків з алергією. В даний час алергічна патологія входить до шістки найбільш частих захворювань дітей. За статистикою, алергією страждає кожна третя дитина. Алергічні хвороби - група захворювань зумовлених підвищеною чутливістю організму до екзогенних і ендогенних алергенів. За прогнозами ВООЗ, XXI століття стане епохою алергії, тому що поширеність алергічних захворювань стала збільшуватися в 2-3 рази кожні 10 років і досягла масштабу епідемії. До числа алергічних захворювань у дітей в першу чергу відносяться: атопічний дерматит, набряк Квінке, кропив'янка, лікарська алергія, харчова алергія, інсектна алергія, тощо. Для лікування цих патологічних процесів використовуються препарати українського та закордонного виробництва. Довідник екстемпоральної рецептури налічує 10 прописів для лікування різних видів алергії у дітей. Діючими речовинами в цих прописах виступають: кальція хлорид, діазолін, димедрол, тощо.

Проаналізувавши асортимент лікарських засобів, які зареєстровані в Україні на початок 2013 року, встановлено, що потреби хворих задовольняються, лікарськими препаратами, їх більше 80 найменувань. Для лікування алергічних захворювань у дітей, використовують різні лікарські форми: таблетки (65 %), розчини для ін'єкцій (12,5 %), сиропи (11 %), пероральні розчини (4 %), краплі(3 %), драже(3 %), гелі для зовнішнього застосування (1,5 %).

На сьогоднішній день актуальним є вивчення лікарських трав та зборів. В першу чергу це пов'язано з ростом зацікавленості населення до препаратів на основі рослинної сировини. Другий фактор – поширення серед населення національних традицій лікування травами. Основою для такого вибору є все більш активна позиція населення по відношенню до власного здоров'я, а також ризик при застосуванні синтетичних препаратів. Таким чином, раціональним для лікування різних видів алергій, в тому числі, кропив'янки у дітей, є використання лікарської рослинної сировини.

Метою даної роботи є розробка екстемпорального лікарського збору для лікування кропив'янки у дітей. Для того, щоб перероблюваний рослинний матеріал перетворився на лікарський засіб, необхідно вивчити його характерні числові показники та технологічні властивості, які необхідно мати на увазі при подрібненні сировини, її транспортуванні, проведенні процесу екстрагування. Головними числовими показниками та технологічними параметрами рослинної сировини є вологість (втрата в масі при висушиванні); загальна зола; зола, нерозчинна в 10 % розчину кислоти хлористоводневої; вміст діючих речовин, питома, об'ємна та насипна маса, пористість, порозність та вільний об'єм шару сировини та ін. З метою обґрунтування оптимального складу екстемпорального збору для лікування кропив'янки у дітей нами були вивчені і проаналізовані літературні дані стосовно лікарської рослинної сировини, яку лікарі-фітотерапевти найчастіше використовують при даній патології. В першу чергу, звернули увагу на біологічно активні речовини, які знаходяться у рослинній сировині, та чи володіють вони протиалергічною дією і чи є достатньою сировинна база. З метою розробки оптимальної технології зборів у сучасній упаковці – фільтр-пакетах, нами були вивчені технологічні властивості сировини, яка входить до складу досліджуваного збору. Відносна кількість речовин, яка перейшла в розчин в період швидкої екстракції, є важливою технологічною характеристикою сировини – коефіцієнтом вимивання і являється параметром, який визначає весь процес екстракції. На повноту екстракції також впливає об'ємна маса, а також пористість і порозність сировини. Крім того, визначення цих показників, дозволяє встановити масу сировини, яку можна помістити в фільтр-пакет. Встановлені показники являються якісними параметрами технології приготування і дозволяють контролювати та оцінювати технологічні параметри приготування збору, а також вихід екстрактивних і діючих речовин. Розроблений нами збір рекомендується приймати не тільки в якості настою, а і в якості примочок на уртикарії, для зменшення зуду, при захворюванні дитини на кропив'янку. Теоретичне обґрунтування технології збору проводили згідно з технологічною схемою, представленою в Методичних рекомендаціях та наказу МОЗ України [1, 2]. Основними технологічними стадіями є: санітарна підготовка виробництва, підготовка сировини (подрібнення і просіювання), приготування збору (перемішування сировини), фасування, пакування та обов'язково *«Технологічний процес проводять під наглядом провізора»*.

Використані джерела.

1. Методичні рекомендації «Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек». – Київ: - МОЗ України, 2005. С.98.
2. . Наказ МОЗ України від 17.10.2012 № 812 «Правила виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках».